

КОЗАЦЬКА ШАХІВНИЦЯ

Видання запорізьких шахових композиторів.

Видається з червня 2001 року

Число 1 (30), січень - травень 2008 р.

Геннадій Шинкаренко
(10 липня 1978 - 23 травня 2007)

Зміст

Передслово	1
Слово прощання	2
Талант Запорозького краю	4
Пам'яті нашого молодшого друга	5
Друкується вперше	6
Присвячується пам'яті Гени Шинкаренка	7
Лебединець Микола Григорович	8
Володимиру Мельникову – 70!	10
Читач пропонує, аналізує, спростовує.....	12
Скажена тура	14
Творчість наших читачів	15

Редакційна колегія:

Федір Капустін, Микола Кулігін, Леонід Любашевський (шеф-редактор),
Володимир Мельников, Віталій Шевченко (редактор),

***

“КОЗАЦЬКА ШАХІВНИЦЯ”

Видання запорізьких шахових композиторів
Число 1(30), січень - травень 2008 р. наклад 100 прим.

Композиції та листи надсилати на адресу:
Віталій Іванович Шевченко,
а.с. №5827, м.Запоріжжя-96, 69096, Україна

КОЗАЦЬКА ШАХІВНИЦЯ

Видання запорізьких шахових композиторів.

Видається з червня 2001 року

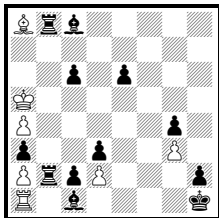
Число 1 (30), січень - травень 2008 р.

ПЕРЕДСЛОВО

Цей номер ми присвячуємо світлій пам'яті нашого друга Гени Шинкаренка. Невблаганна хвороба передчасно забрала його від нас. Надзвичайно талановитий композитор, Гена встиг створити десятки чудових композицій. Великий внесок він зробив і в діяльність нашої редакції. Хай цей номер "Козацької шахівниці" буде завжди нагадувати нам про Гену.

№168 Г.Шинкаренко
"Шахматна композиція"

2002 р. Почесний відгук

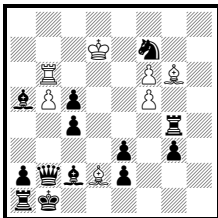

h#3

(7+12)

№169 Г.Шинкаренко
Матч "Україна - Росія -
Македонія", 2002 г.

1-2 місце

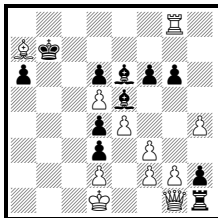

h#3

(7+13)

№170 Г.Шинкаренко
XII командна першість
України, 2002 г.

2-е місце

h#3

(11+11)

№168 1.Tb1 Cb7! 2.Cb2 Ca8! 3.Tg1 C:c6x
1.Cb7 Tb1! 2.c5 Ta1! 3.Cg2 T:c1x

№169 1.Ф:b5+ Кре6 2.C:f5+ Кр:f5 3.Фb2 Кр:g4x
1.C:f5+ Крc6 2.Ф:b5+ Кр:b5 3.Cc2 Кр:a5x

№170 1.Cg3 C:d4 2.C:f2 Ca7 3.Ce1 Фb6x
1.Ch3 T:g6 2.C:g2 Tg8 3.Cf1 Фg7x

Слово прощання

*Ваша любов до мене, що
зберігається у вашому серці, хай
не щезне звітти ніколи.*

З поминальної молитви

У коридорі задзвонив телефон і я побіг підняти слухавку.

- Віталій Іванович? - спитав тось на тому кінці дроту і я впізнав голос Віктора Михайловича Шинкаренка.

- Слухаю вас. - відповів я.

- Гена помер. - повідомив Віктор Михайлович, батько Гени. - Похорон завтра о дванадцятій. Прийдіть.

- Господи! - сказав я і в мене застряг кусок в горлі. - Коли це сталося?

- Сьогодні о третій годині ночі.

- Яка ваша нова адреса? - уточнив я.

- Менжинського, 20. - і Віктор Михайлович відключився, залишаючи мене з важким серцем.

Ось так моєму молодшому другові перестало посміхатися сонечко з неба, припинили звертатися до нього пташки з дерев, співати йому вода у річці, промовляли слова любові і надії рідними і близькими.

Народилася гарна, здорова і, як виявилось потім, надзвичайно талановита дитина. Довірливо посміхалася вона навколишньому світу і швидко розвивалася на втіху і радість батькам. Та в одинадцять місяців йому зробили прищеплення, коли в нього була температура і перша мати побачила, що з її дитиною відбувається щось не так. Вона кинулась до лікарів та виявилось, що запобігти лихові неможливо. Гена залишився калікою.

А дитина була надзвичайно талановитою. Закінчив на відмінно школу. До нього до дому приходили вчителі займатися з ним і раділи від такого наполегливого і успішного учня. У 1997 році познайомився з шаховою композицією і зразу же потужно стартував. Його твори почали спочатку друкуватися в обласних газетах а потім з'являтися у світовій шаховій пресі, і завойовувати призи у найпрестижніших міжнародних конкурсах. Стало зрозуміло, що на Запоріжжі з'явився потужний шаховий талант.

Ми познайомилися із Геною приблизно у 2000 році і кожну п'ятницю (це був у мене вільний від роботи день) після обіду я приходив до нього і ми займалися шахами, обмінювалися новинами, дивилися різні схеми, якщо вдавалося, то виправляли їх. Гена володів надзвичайно чудово комп'ютерною технікою і перевіряти задачі з ним було одне задоволення.

Коли в нього десь друкувалася задача або він створював свою нову композицію, він показував її на комп'ютері і питав мене:

- Ну як?

І я йому щиро відповідав:

- Гена, у вас все чудово виходить!

І він ніяково посміхався, йому, як і кожній людині, було приємно чути добрі слова.

Може, я йому мало їх казав? І треба було це робити більше? Мабуть, так...

Гена двічі в командній першості світу ставав срібним призером разом з Командою України і став першим гросмейстером з шахової композиції у нас на Запоріжжі. Такого в запорізькій композиції ще не було.

А життя йшло своєю чередою. Нещодавно батьки Гени купили будинок на

Осипенківському мікрорайоні, перебралися туди і я чекав, коли вони мені подзвонять, повідомлять новий телефон і адресу і я зможу з Геною, знову зустрічатися і займатися любов'ю нам композицією...

Та ось нарешті подзвонив батько, та тільки не з тією новиною...

На другий день, у четвер, 24 травня я опинився на тихій вулиці Менжинського...

Ось і будинок №20, у дворі скупчилися зажурені люди, мовчки розкланююся з ними і йду в хату, мене зустрічають зажурена мати і мовчазний батько. Майже одночасно приїжджає молодша сестра Гени, Марина, і каже, що Гену привезуть через півгодини, о дванадцятій. Батько разом із матір'ю проводять мене у Геніну кімнату

- Ми обладнали з самого початку його кімнату. Він сказав, що тут із Віталієм Івановичем продовжимо наші заняття.

Я дивлюсь на комп'ютерне причандалля і у мене стискується серце, все тут так гарно і красиво, а Гени немає...

Прийшли і приїхали родичі, друзі і знайомі.

- Він помер о третій годині ночі, в дев'ятій лікарні, підключили до штучної легені, але вже було запізно, - розповідає комусь мати, - коли приїхала забирати швидка, то Гена написав лікарям записку, мовляв, якщо зможете щось зробити, то робіть, якщо ні, то краще приспіть мене, щоб не мучався ні я, ні моя сім'я... У відповідь чути тихе схлипування жінки.

О дванадцятій годині привозять Гену, заносять його в кімнату, де на столі в обрамленні квітів знаходиться його портрет. А навколо нього стоять численні брати і сестри, молоді і красиві, дядьки і тітки, трохи підтоптані життям, але такі ж самі красиві і дуже добре видно, хто тут з матеріної лінії, а хто від батькової. Таким мав бути і Гена...

Священик тихо справляє панахиду, йому у такт красиво підспівує співачка. Я стою поруч і бачу, як вона гортає пожовклі сторінки церковної книги, де приведені слова молитви. Всі із свічками стоять навколо Гени. Потім виносять його у двір і мовчки йдуть на вулицю. Тільки чути тихе схлипування матері.

Десь на околиці Запоріжжя знаходиться кладовище Церкви Святого Миколая і туди вирушає в останню путь Гена...

Коли виходимо з автобуса і крокуємо чистим і прибраним кладовищем, я опиняюсь поруч із літньою жінкою, вона опирається на паличку і я її підтримую і допомагаю йти. Це виявляється кума, Любов Павлівна, вона мені розповідає:

- Гена був надзвичайно розумною і доброю дитиною. Коли у мене виникали якісь питання, я приходила до нього і він завжди давав мені пораду.

Сонце немилосердно палило з неба, вітер злякався і кудись зник, а ми пішли останньою Геніною дорогою і відчували біль від того, що так рано попрощаємося із такою чудовою людиною.

Біля викопаної могили ще трошки почекали священика, який прибіг і проспівав останні слова молитви, потім на рушниках спустили Гену на місце вічного спокою, задріботіла земля на віко гробу, кожний із присутніх підходив і тричі кидав землю вниз, а вже спритні гробкопачі швидко зводили могилу.

Все. Продовжувало нещадно палити сонце над головою, якась жінка відломлювала від великого корова я кусочки хліба і роздавала присутнім, хто не витримував спеки пив воду і ніхто не підозрював, що Україна сьогодні попрощалася із своїм видатним сином.

02.06.2007

Віталій Шевченко

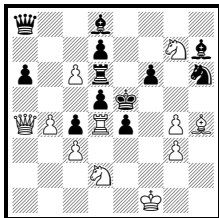
Талант Запорозького края

Мое знакомство с Геней Шинкаренко началось в 1997 году, когда в редакцию "Индустриального Запорожья" пришло несколько задач начинающего проблемиста. Они выделялись на общем фоне композиций, и я сразу же дал их в печать и написал письмо молодому автору с советами и пожеланиями. Период ученичества не занял у Гены много времени и уже через год он стал одним из ведущих шахматных композиторов области. Мы вместе участвовали в командных чемпионатах Украины, и если была проблема в каком-либо разделе, то обращались к Гене, зная, что он не подведет. Уезжая в Израиль, я передал Гене часть своей шахматной библиотеки...

Следующий этап нашего знакомства начался через несколько лет. За успешное выступление в командном первенстве мира Гена получил денежную премию и купил компьютер. Мы стали общаться посредством электронной почты. И вновь я стал помогать начинающему пользователю разобратся с программами по решению шахматных задач. История повторилась. Гена на удивление быстро овладел всеми компьютерными премудростями и постепенно из пользователя стал программистом, освоив теорию по книгам. И вот уже мы с ним обсуждаем возможность создания Интернет сайта запорожских шахматных композиторов, вот я смотрю первый набросок этого сайта, вот с замиранием сердца набираю в графе эксплорера заветные *kozache.narod.ru* и вижу первый на Украине сайт по шахматной композиции, посвященный нашему журналу "Козацька шахівниця". После этого Гена создал также сайт, посвященный литературному творчеству нашего коллеги по композиторскому цеху Виталия Ивановича Шевченко. Я был рад продвижению Гены в этой области, но не могу не отметить, что с увлечением программированием, он стал меньше составлять. Но его сила как шахматного композитора была очень высокой. И не один раз я говорил своему постоянному соавтору Леониду Макаронцу: Нам с этим замыслом не справиться. Нужно обратиться к Шинкаренко. И Гена, как правило, не подводил.

**№180 Л.Макаронец,
Л.Любашевский
Г.Шинкаренко**

"Задачи и этюды", 2005 г.

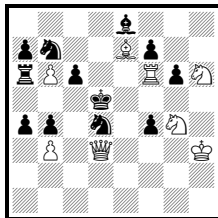

#3

(11+12)

**№181 Л.Макаронец,
Л.Любашевский
Г.Шинкаренко**

"Variantim", 2005 г.

#3

(8+12)

№180 1.Фd1! ~2.Фf3! e:f 3.К:f3# 1... Т:c6 2.Т:d5+ (К:c4+?) Кp:d5 3.Кf3# 1...Te6 2.К:c4+ (Т:d5+?) d:c 3.Тd5# 1...f5 2.Кf3+ (Т:e4+?) e:f 3.Фe1# 1...Кf5 2.Т:e4+ (Кf3+?) d:e 3.К:c4#

№181 1.Кg8! ~ 2.С:b4! и 3.Ke7# 1...c5 2.Сf8! (~3.Ke7#) c4 3.bc# 1...Лb6 2.Сc5! (~3.Ф:d4#) 2...К:c5,Кp:c5 3.Ke7,Фc4# 1...Cд7 2.Ле6! fe,Кp:e6 3.Кf6,Фe4# 1...Кd6 2.С:d6 и 3.Ke7#

В 2007 году Гена русифицировал программу "Fapsu", сумел добавить туда изображения сказочных фигур. На повестке дня стояло превращение коллекции шахматных композиций, созданных в "Fapsu" в интернет-страницу или страницу книги. Я получил первый набросок этой программы, отослал Гене свои замечания, и стал ждать новой версии. Но через несколько дней пришло письмо от моего брата: "Звонил Виталий Иванович – умер Гена Шинкаренко...".

Вот так в расцвете творческой сил и планов ушел из жизни этот необычайно талантливый человек, но остались его задачи, программы, наша память о нем...

Леонид Любашевский

Пам'яті нашого дорогого молодшого друга

Господь забирає від нас найкращих. Ми знаємо це, але звикнути не можемо... Ось і Гена пішов від нас, але ми його ніколи не забудемо, нашого дорогого, молодого, надзвичайно талановитого друга.

Роман Залокоцький, м. Самбір

Прийміть і мої співчуття відносно смерті нашого колеги - композитора Г.Шинкаренка.

Олександр Жук, смт Христинівка

Знадто мало відміряла доля Геннадію, без сумніву талановитого проблеміста. Про світлу пам'ять Геннадія - оголосить меморіальний конкурс.

Микола Колесник, с. Грузьке, Сумська область

Яке горе! Немає Гени Шинкаренка! Я його не знав, але відчував, що це - геній, бо вже у 20 років робив задачі з великої літери! Яка велика втрата для української композиції! Всі одеські колеги широко співчують запорожцям та його родині.

Володимир Черноус, м. Одеса

Висловлюю найщиріші співчуття з приводу смерті Геннадія. Це велика втрата.

Олексій Лисяний, м. Канів

Надзвичайно вражений відходом у вічність Гени Шинкаренка. Без нього спорожніла не лише Запорізька земля.

Віктор Капуста, м. Київ

Схвилювало несподіване повідомлення про Геннадія Шинкаренка. Моя думка, що це велика втрата для світової композиції.

Іван Брюханов, пгт. Чаплинка

Дуже прикро, що помер Геннадій Шинкаренко, та й ще в молоді літа... Не стало дісно композитора з великої літери. Хай буде йому пухом земля...

Віктор Шум, м. Пологи

Геннадій Шинкаренко - блискучий і талановитий шахіст. Один з не багатьох молодих, які так красиво ввійшли в українську еліту! Яка шкода, що ця із косою прийшла так рано...

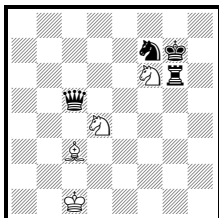
Сергій Ткаченко, м. Славутин

Раптовою смертю Гени Шинкаренка шокований, як і ви. Хай земля буде йому пухом.

Олексій Угнівенко, м. Волноваха

Друкується вперше

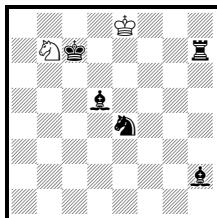
**№872 В. Мельников
Л. Любашевський
В. Шевченко
Г. Шинкаренко**

h#2 (4+4)

1. Фе7 Сb4 2. Крf8 Ке6х
1. Фg5+ Cd2 2. Крh6 Кf5х

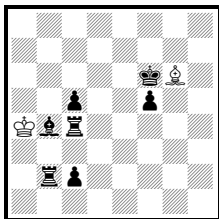
**№873 О. Угнівенко
В. Шевченко
Г. Шинкаренко**

h#3 (2+5)

1. Крc8 Кc5 2. Сb8 К:e4
3. Тc7 Кd6х
1. Крb8 Ка5 2. Ca8 Крd8
3. Тb7 Кc6х

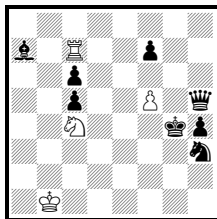
**№874 О. Лисяний
В. Шевченко
Г. Шинкаренко**

h#3 (3+7)

1. Крe5 С:f5 2. Крd4 Тd8+
3. Крc3 Тd3х
1. Крe7 Крb5 2. Сc3+ Крc6
3. Cf6 Те8х

**№875 В. Мельников
В. Шевченко
Г. Шинкаренко**

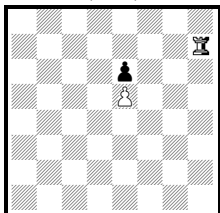
h#3 (4+8)

1. Кр:f5 Т:f7+ 2. Крg4 Тf3
3. Кg5 Ке5х
1. Сb8 Т:f7 2. Ф:f5+ Т:f5
3. Сg3 Ке3х

Присвячується пам'яті Гени Шинкаренка

№876 M.Grushko
(Israel)

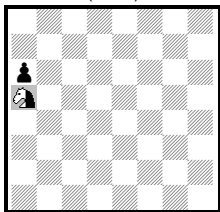

HS#2 (1+1+1)

Sentinelles NorskSjakk
RepublicanChess
Rh7 – нейтральна тура

1. nRh7-h5=nB[+wPh7] nBh5-g4=nR [+bPh5] 2. h7-h8=R[+bKh6] + Kh6-g7[+wKg5][+vPh6]#
1.nRh7-h6=nB[+wPh7] nBh6-f4=nR [+bPh6] 2.h7-h8=Q[+bKg8] +Kg8-f7 +wKf5]#

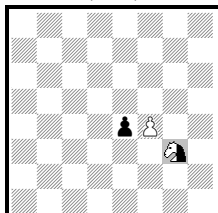
№878 M.Grushko
(Israel)

hs#4 Duplex (0+1+1)

RepublicanChess
Sentinelles NorskSjakk
Sa5 – нейтральний кінь

№877 M.Grushko
(Israel)

HS#2 Duplex (1+1+1)

Sentinelles NorskSjakk
RepublicanChess
Sg3 – нейтральний кінь

1. nSg3-f1=nQ[+wPg3] nQf1-f2=nS
2.nSf2-d1=nQ[+bKe3] [+wPf2]+ Ke3-d4 [+wKd2][+bPe3]#
1.nSg3-f5=nQ[+bPg3] nQf5-f6=nS [+wPf5] 2.nSf6-d7=nQ[+wKe5] [+bPf6]+ Ke5-d4 [+bKd6][+wPe5]#

1. nSa5-b3=nQ[+wPa5]
nQb3-a4=nS[+bPb3]
2.nSa4-c3=nQ[+bKb5][+wPa4]
Kb5-c6 [wKc4][+bPb5+]#
1.nSa5-b7=nQ[+bPa5]
nQb7-a7=nS[+wPb7] 2. nSa7-c8=nQ[+wKb6][+bPa7] + Kb6-c5[+bKc7][+wPb6]#

Пояснення казкових умов у задачі №876-878.

Нейтральні фігури. Сторона, чий хід, може ходити нейтральною фігурою (Відзначається символом звичайної фігури з індексом "n" - nФ, nТ, nС, nК, nП).

Норвезькі шахи (Norsk Sjakk). Зробивши хід, ферзь перетворюється в коня, а тура в слона і навпаки. Брати можна тільки фігуру однакової вартості але протилежного кольору. Королі не беруться. Шах і мат ортодоксальні.

Республіканські шахи (Republican Chess). Спочатку на діаграмі відсутні обидва королі і задача полягає в тому, щоб під час свого ходу встановити ворожого короля на вільне поле на якому він опиниться в матовій сітці.

Лебединець Микола Григорович
(17 грудня 1932 р. - 14 травня 2007р.)

Помер Микола Григорович Лебединець, знаний на Україні майстер мініатюри, постійний автор нашого часопису...

Людина філософської вдачі, Микола Григорович відкрив цілу тему у шаховому мистецтві композицію у Всесвіті. Зумів першим у світі побачити, що розташування зірок у небі над нами можна перенести на шахову дошку і перетворити у вишуканий мистецький твір. Надрукував кілька статей на цю тему і випустив книгу "Композиція в сузір'ях", яку, на жаль, не встиг побачити...

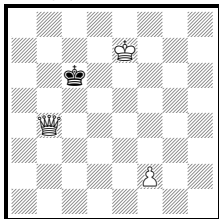
Хай буде Вам земля пухом, дорогий наш Побратиме...

Віталій Шевченко

Пропонуємо увазі читачів кілька композицій, створених під впливом Миколи Григоровича Лебединця, які автори присвячують його пам'яті. Фігури на шахівниці відповідають розташуванню зірок у відповідному сузір'ї.

№879 В.Хупченко (Черкаси)

Друкується вперше

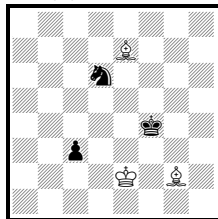
h#2 (3+1)

1. Kсr7 Кре6 2. Kрд8 Фb8x
1. Kрд5 f3 2. Кре5 Фе4x

Сузір'я - Орел

№880 В.Хупченко (Черкаси)

Друкується вперше

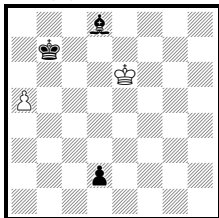
h#2 (3+3)

1. Kpg3 Kpf1 2. Kph2 C:d6x
Сузір'я - Цифей

№881 В.Хупченко

(Черкаси)

Друкується вперше

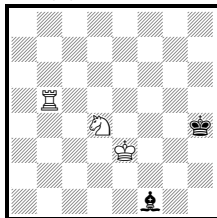
h#3 (2+3)

1. Cb6 ab 2. Krc8 b7+
3. Krd8 b8Фх
Сузір'я - Волопас

№882 В.Хупченко

В.Шевченко

Друкується вперше

#5 (3+2)

1. Kf3+! 1... Kph3 2. Th5+
Kpg3 3. Tg5+ Kph3 4. Krf4
(Krf2)~ 5. Tg3x
2... Kpg4 3. Tg5+ Kph3
4. Krf2 (Krf4)~ 5. Tg3x
Сузір'я - Рак

Задача **№882** має ще умову h#1,5

Рішення тоді таке:

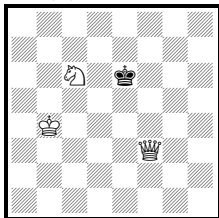
- 1... Tg5 2. Ch3 Kf3x
1... Krf3 2. Kph3 Th5x
1... Krf4 2. Ch3 Kf3x

Тобто, дві задачі в одній!

№883 В.Хупченко

В.Шевченко

Друкується вперше

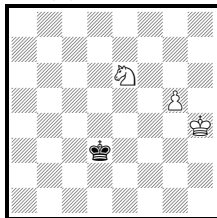
h#2 (3+1)

- в) Кре6→Фf3
Сузір'я - Ліра
а) 1. Kpd7 Фf6 2. Кре8 Фе7x
b) 1. Kpg3 Ке5 2. Kph4 Фg4x

№884 В.Хупченко

В.Шевченко

Друкується вперше

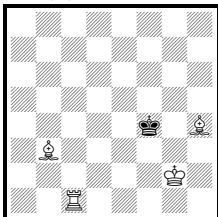
h#4 (3+1)

1. Кре4 g6 2. Kpf5 d7 3. Kpg6
g8Ф+ 4. Kph6 Фg7x
Сузір'я - Ліра

№885 В.Хупченко

(Черкаси)

Друкується вперше

h#2 (4+1)

I 1.Кре3 Сс4 2.Крд2 Сg5x

II 1.Кре5 Лс7 2.Крд6 Сg3x

III 1.Кре3 Сg5+ 2.Кре2 Сс4x

Сузір'я - Кассіопея

Володимиру Мельникову - 70!

Одному з провідних композиторів області Володимиру Григоровичу Мельникову 30 березня минулого року виповнилося 70 років.

Невблаганний час точно відрахував кількість днів, тижнів, місяців і років і вийшла кругла і досить велика цифра. За нею значна робота на терені шахової композиції, чим займається Володимир Григорович усе своє свідоме життя.

З 1974 року видрукував біля 150 композицій, отримав біля 100 відзнак на різних конкурсах складання. Був бронзовим призером X командної першості України в складі запорізької команди. Останнім часом досяг значних успіхів в конкурсах складання. Сюди можна віднести перемоги на меморіальному конкурсі В. Колпакова (Росія), 1-й приз, міжнародному конкурсі Ю. Рухліс - 80 (Ізраїль), 2-й приз, та XVIII меморіальному конкурсі З. Бірнова (Росія), 3-й приз. Створив власні теми в двохдівці та в кооперативному маті.

Улюблений жанр Володимира Григоровича - двохдівка з різними видами зміни матів. Над задачею працює довго, досягаючи чіткості та економічної форми.

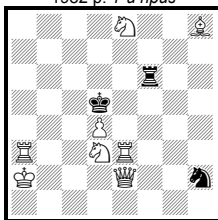
З роси і води Вам, дорогий Володимире Григоровичу!

Віталій Шевченко

Вибрані задачі В. Г. Мельникова

№171 В.Мельников

"Запорізька правда",
1982 р. 1-й приз

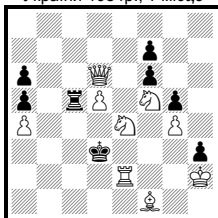
#2 (8+3)

Хибний слід: 1.Те7?
(2.Фе4х) Тf4, Тf2, Кр:d4
2. Фе6, Се4, Фе5х, але
1...Крс6! 1. Са6! (2.Фс4#)
Тс6, Тf2, Крс6 2.Фh5,Сb7,
Фb5#

Бристольська тема в
двоходовій задачі.

№173 В.Мельников

VII командна першість
України 1984р., 1 місце

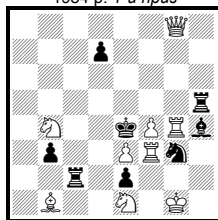

#2 (9+8)

Ілюзорна гра: 1...Т:d5,Тс4, Крс4
2.Ф:d5,Фd3,Тb2# Хибний слід: 1.Ф:f6?
(~ 2.Фd4#) 1...Тd5,Тс4 2.Фс3,Кf2#, але
1...Крс4! 1.Фb6! zz 1...Т~.Фd4
(повторна загроза), Тd5,Тс4,Крс4
2.Фb3, Фе3, Тd2х Загроза хибного
сліду проходить в рішенні як
повторна, а захист хибного сліду як
захист від повторної загрози. А
матування проходить на фоні теми
Загройко.

№172 В.Мельников

"Запорізька правда",
1984 р. 1-й приз

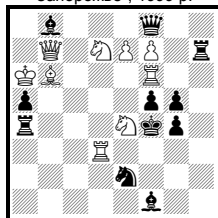

#2 (9+8)

Ілюзорна гра: 1...Кf5, Тf5 2.Фd5,
Фс4х Хибний слід: 1.Фg7? (~
2. f5#) Кf5,Тf5 2.Фе5,Фd4#, але
1... Сf6! 1.Кd3! (~ 2.f5#) Кf5,Тf5
2.Кс5, Кf2# Одна з рідкісних
задач на трьохфазну переміну
матів при захисті на полі
загрози.

№174 В.Мельников

"Індустріальное
Запорожье", 1999 р.

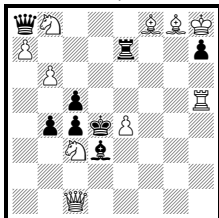
#2 (9+11)

1.Кg3! (~2.Т:f5х) 1...К:g3 (загроза
2...С:d3х) 2.Се3х (пішов від мату)
1...Кd4 (загроза 2...С:d3х) 2.Фe4х
(пішов від мату) 1...Ф:f7(загроза
2...Фс4х) 2.Ф:b8х (пішов від мату)
Чорні в захисті самі створюють
загрозу мата білому королю. Білі
йдуть від цієї загрози, роблячи
при цьому матуючий хід. Тема
Мельникова.

№175 В.Мельников

Ю.Рухліс - 80, 2005 .

2-й приз

#2

(10+8)

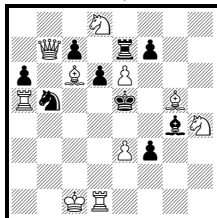
- 1.Kd1? (2.Фе3х) Т:е4
- 2.Сс5#, але 1...Фе4!
- 1.Cd5? (Кb5х) bc
- 2.Фg1#, але 1... Cd~!
- 1.Ch6! (2.Ce3#) Te4 bc
- 2.Kb5, Фе3#
- 1...Фе4 Cd~ 2.Kb5 Фе3#

Однофазна тема
Рухліса в поєднанні з
темою Ханнеліуса.

№176 В.Мельников

МК В.Колпакова, 2006 р.

1-й приз

#2

(10+9)

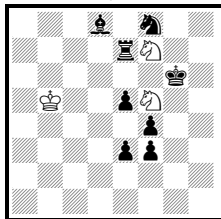
- 1.Td4?(a) ~ 2 Te4x(b)
- 1...f5 2.Kg6# 1...Cf5
- 2.K:f3#, але 1... d5!(c)
- 1.Ce4?(b)~ 2.Фd5#(c)
- 1...fe2 Kg6x 1...Ce6
- 2.K:f3#, але 1... c6!(d)
- 1.Cd5!(c) ~ 2.Kc6#(d), Ka7,
- Kd4(a) 2.Фb2,ed#

Циклічне чергування клітин
вступних ходів, загрози та
спростування (abc-bcd-cda)

Пропонується назвати
"чергування по
Мельникову"

Читач пропонує, аналізує, спростовує...

*В номері 4-5, 2006р. "Козацької шахівниці" була надрукowana задача **№807**
О. Угнівенка, яку пропонує М. Кулігін відкоректувати наступним чином

**№807Б О.Угнівенко,
М.Кулігін**

h#2

b) ♖b5→h2

(3+8)

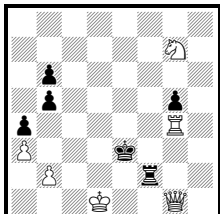
- a) діаграма
- b) Крb5 на h2

- a) 1.Кр:f5 Крс4 2.Кре4 К7d6#
- 1.Кр:f7 Крс6 2.Кре8 К5d6#
- b) 1.Крh5 Крh3 2.Кг6 Кг7#

*В номері 2-3, 2006р. "Козацької шахівниці" була надрукована задача **№758**
В. Кирилова і М. Мишка, де була виявлена дуаль. Автори пропонують
виправити її наступним чином:

№758Б

В. Кирилов (Росія)
М. Мишко (Донецьк)

s#11

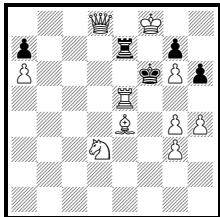
(6+6)

Тому рішення після 1.Kf5+! Kpd3 буде трошки іншим: 2.Фf1+ Te2 3.Tb4 g4 4.Krc1! g3 5.Tf4!~ 6.Фf3+ Te3 7.Фd5+ Кре2 8.Kd4+ Кр~ 9.Kc2+ Кре2 10.Фg2+ Kpd3 11.Ke1+ T:e1x Варіант 1...Крf3 залишився без змін. 2.Kd4+ Кре3 3.Фg3+ Tf3 4.Kc2+ Kpd3 5.Kb4+ Кре3 6.Фe5+ Крf2 7.Фh2+ Крf1 8.Фh1+ Крf2 9.Фg2+ Кре3 10.Kd5+ Kpd3 11.Фf1+ T:f1#

*В номері 4-5, 2006р. "Козацької шахівниці" була надрукована задача **№822**
В. Кирилова і М. Мишка, де теж виявлена дуаль. Автори пропонують
виправити її наступним чином:

№822Б

В. Кирилов (Росія)
М. Мишко (Донецьк)

s#9

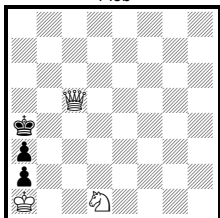
(10+5)

Рішення залишається без змін

*І. Брюханов (Чаплінка) повідомив, що у випуску "Композиція в сузір'ях" №2 в композиції **№676** В. Шумаріна на h7 пропущений білий ферзь, а в композиції №50 А. Пожарського і Р. Залокоцького повинно бути написано: "...білий король з чорним королем міняються місцями". Редакція вибачається перед авторами!

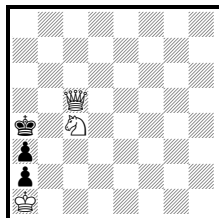
*І. Брюханов (Чаплінка) також повідомив, що в його задачі **№668**, видрукуваній в №1, 2006р. "Козацької шахівниці" є попередники:

**№177 Paul
Schmaljohann**
"Schachmatt", 1947р.
1 lob

s#4 (3+3)

№178 Peter Kniest
"Die Schwalbe", 1941р.
4 lob

s#4 (3+3)

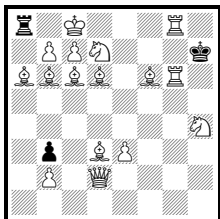
Обидва рішення ідентичні рішенням задачі І. Брюханова з близнюком.

Редакція вибачається перед Іваном Олександровичем за невміле корегування!

Скажена тура

На завершення випуску пропонуємо увазі читачів задачу, в якій чорна тура відчайдушно змагається з цілою армією білих, але коли до повного щастя залишається один-єдиний крок, паралізована тура зробити його вже не може.

**№886 Леонід
Бородатов**
(Сімферополь)
Присвячується 69-річчю
В.Шевченка

#69 (16+3)

Рішення спеціально не наводимо, хай читачі самостійно зануряться у це чудове хитросплетіння інтересів, бажань та спроб різновекторних сил на дошці, зовсім як в житті!

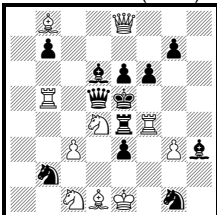

Творчість наших читачів

№887 А.Саркиц

(Донецьк)

Н. Власенко (Росія)

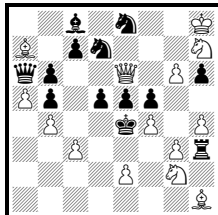
#2

(10+12)

1. Cf3! - 2. Te4x 1...Фс5 2. Т:с5x
 1...Ф:б5 2. Ф:б5x (розблокування)
 1...Сс7 2. С:с7x 1...С:б8 2. Ф:ь8x
 (друга система розблокування)
 1... Сf5 2. Т:f5x 1...f5 Ф:е6x
 (прямий захист і перекриття)
 1...Td4 2. cdx 1...Т:f4 2. Т:d5x
 (привертання - відвертання)
 1...Kd3+ 2. К:d3x 1... К:f3+ 2. К:f3x
 (шахи білому королю)

№888 Arieh Grinblat

(Ізраїль)

#3

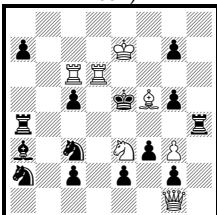
(14+13)

1. Kf8! - 2. Kd7! 3. Ф:е5x
 1... Kd6 2. Ф:d5+(A) Кp:d5
 3. Ke3x
 1... Kef6 2. Ф:f5+(B) Кp:f5
 3. Ke3x
 1... ba 2. Ke3+ Т:h1
 3. Ф:f5(:d5)x (A),(B)

№889 Е.Фомичев

А.Сыгуров (обидва

Росія)

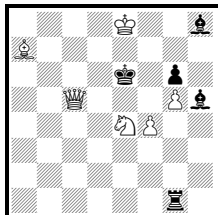
#4

(7+14)

1. Cg6! - 2. Kc4+(A) Т:c4 3. Te6+ Kpd5
 4. Tcd6# 1...c4! 2. Kg4+(B) Т:g4 3. Фе3+ Ke4
 4. Фd4# 3...Td4 4. Ф:g5# 1...f2 2. Ф:f2 Taf4
 3. Kc4+! (A) Т:c4 4. Фf5# 2...Thf4 3. Kg4+! (B)
 3...Т:g4 4. Фf5# 1...Та6 2. Фh2! g1Ф 3. Фh3!
 g4 4. Kc4# (A) 3...Тg4 4. K:g4# (B)

№890 Steven B.

Dowd (США)

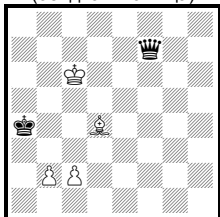

#4

(6+5)

1. Kc3! C:c3 2. Фb5 Td1 3. Cd4
 C:d4 4. Фd7# 3...Т:d4 4. Фе5#
 2...Тg5 3. Фd7+ Kpf6 4. Фf7#
 1...Т:g5 2. Фс8+ Kpf6 3. Cd4+
 Te5+ 4. C:e5#

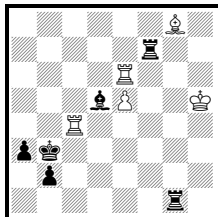
№891 E. Iwanow
G. Jakubowski
 (обидва - Польща)

h#2 (4+2)

- b) Кр с6 на с1
 а) 1.Фa7! Cc5(A) 2.Фa5 b3x (B)
 б) 1.Фa2! b3+ (B) 2.Кра3 Cc5x (A)

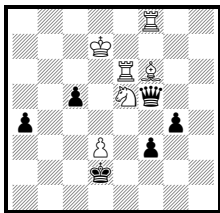
№892 Carf Jean
 (Франція)

h#2 (5+6)

- 1.Cg2 Tec6 2.Tf3 Tf4x
 1.Ta7 Tg4 2.Cb7 Tc6x

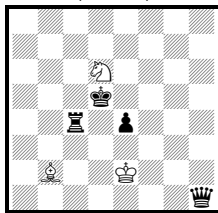
№893 Baudoin IF
 (Франція)

h#2 (6+6)

- 1.Крс3 Кс4+ 2.Крb4 Tb8x
 1.Кре3 Ch4 2.Крf4 Kg6x

№894 М. Кулірін
 (Запоріжжя)
Elof Wikstrom
 (Швеція)

h#4 (3+4)

а) діаграма

- б) Крд5 на е6
 а) 1.Фa1! Ch8! 2.Фe5 Ke8
 3.Крд4 Kg7! 4.Фd5 Ke6=
 б) 1.Фh3 К:e4 2.Крf5 Kg3+
 3.Крg5 Крf3 4.Крh4 Cf6=

Телефонний допінг

Перед початком туру суддя першості по рішенню шахових композицій звернувся до його учасників з проханням виключити мобільні телефони. Тільки один з учасників залишив свій телефон у робочому стані він все ще сподівався, що вона йому подзвонить.

Перед від'їздом на змагання Всеволод кілька разів дзвонив своїй коханій, але її мобільний не відповідав. Чому? Що з нею?

Суддя першості обійшов усіх учасників, які сиділи за окремими столиками, і поклав на них аркуші з діаграмами. Повернувшись до свого місця, він включив годинника і оповістив, що змагання почалися. На рішення двох та трьохходівок відводилося двадцять хвилин.

Всеволод розставив на дошці фігури першої задачі, але ніякої ідеї, як її розв'язати, він не знаходив. По діаграмі він намагався знайти рішення другої задачі, але теж безрезультатно. Потім йому здалося, що тонкий задум автора третьої задачі знайшовся, але радість була недовгою виявилось, що це хибний слід.

Він продовжував звично пересувати фігури на дошці, але рішення ні однієї із задач не знаходив. До закінчення туру залишалось шість хвилин. Невже торішній триумф, коли він потрапив до п'ятірки переможців, на цей раз закінчиться провалом?

І тут пролунав мелодійний дзвінок його мобільного. Суддя встав зі свого місця, збираючись оголосити протест, а Всеволод майже біг до нього, виймаючи мобільку з кишені.

Всі учасники в цілковитій тиші чули його схвильований діалог: "Привіт, люба Я в Полтаві на змаганнях. Вчора ніяк не міг з тобою зв'язатись. Розрядився телефон? У мене не має часу. Подзвоню через 15 хвилин. Добре?"

Суддя розвів руками. а Всеволод, усміхаючись, біг до свого столика.

За ті п'ять хвилин, що залишилися до кінця туру, він встиг знайти рішення всіх задач і здав аркуші з рішеннями вчасно.

У перерві між турами він знову спілкувався по мобіліці зі своєю нареченою і отримав ще більший заряд бадьорості.

У двох наступних турах Всеволод також вірно виконав завдання, не втративши ні одного очка.

З готелю він подзвонив коханій, повідомив про свої успіхи, а вона сказала, що сумує за ним.

Хоч сусіди по номеру голосно розмовляли, Всеволод спокійно заснув.

Він добре відпочив і наступного дня сів за дошку впевнений у своїх силах, щоб продовжити боротьбу у турнірі.

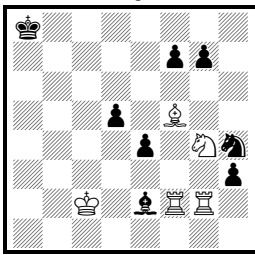
Складні завдання другого дня змагань також були ним подолані. Він втратив тільки два очка через власну необережність, не вказав хибні сліди в одній задачі. Всеволод зайняв третє місце, відставши від переможця на одне очко, а другому призеру він поступився тільки через те, що витратив на рішення завдань більше часу - все ж таки дався взнаки його нервовий стан у перший день змагань.

При закритті першості, коли Всеволоду вручали бронзову медаль та грамоту, знову пролунав його мобільний, та всі присутні разом із суддею посміхалися, вони знали, хто йому дзвонить.

№179 Г.Шинкаренко

ЮК "Р. Залозцький-60"

3-й приз

1. K:f5 Kh6! 2. Kh4! T:f7 3. gh Tg8x
1. C:g4 Ce6! 2. Ce2! T:g7 3. fe Th8x

"Творчий розвиток ідеї Й. Капроса і Й. Лоїса (почесний відгук, ЮК "М.Нагнибіда-60", 1999 р.) - додана чорна корекція на другому ході, з поверненням. Гарна задача!" - В. Сизоненко (Кривий Ріг).